

Wiadomości Zootechniczne, R. L (2012), 1: 61–62

Prof. dr hab. Jerzy Koreleski (1938–2012) Wspomnienie

W dniu 5 stycznia 2012 r. zmarł w Krakowie prof. dr hab. Jerzy Koreleski, wieloletni pracownik naukowy Instytutu Zootechniki PIB, wybitny specjalista z zakresu żywienia drobiu. W kaplicy cmentarnej i na starej części Cmentarza Rakowickiego w Krakowie zebrali się byli i obecni współpracownicy, a także koleżanki i koledzy z czasu studiów, wypromowani przez niego naukowcy z różnych stron Polski, a także pracownicy Instytutu Zootechniki PIB, aby pomodlić się za duszę zmarłego, pożegnać i rozstać się z Nim.

Jerzy Koreleski urodził się 6 grudnia 1938 r. we Lwowie. Profesor dał mi kiedyś do przeczytania krótkie wspomnienia z lat przypadających na okres wojny. Jego ojciec Julian, emerytowany profesor Politechniki Krakowskiej, był pracownikiem Kolei Państwowych w Krakowie, specjalista od spawanych konstrukcji mostów kolejowych, obawiając się wywiezienia rodziny na Syberię lub do Kazachstanu opuścił Lwów wraz z małżonką i przenosząc na rękę małego Jurka przeszedł wojskowe punkty graniczne na moście kolejowym i rzece San w Przemyślu, udając się do okupacyjnej strefy niemieckiej. Po przyjeździe do Krakowa okazało się, że ich małe mieszkanko zajmuje oficer niemiecki. Pomoc znaleźli u krewnych poza Krakowem. Dorastanie Jerzego Koreleskiego przypominało na trudne lata powojenne. Przyszłego Profesora interesowały przedmioty przyrodnicze i ściśle. Często obserwował ojca, pracującego do późna w nocy nad rysunkami rozłożonymi pod lampą nocną na stole, prowadzącego wyliczenia wytrzymałości podpór i legarów mostowych. Po zdaniu matury w 1956 r. w II Liceum Ogólnokształcącym im. Króla Jana Sobieskiego w Krakowie, podjął naukę w Wyższej Szkole Rolniczej w Krakowie. Wspominał swój staż zawodowy, gdy pracował jako inżynier rolnictwa w PGR na Śląsku, gdzie wielu autochtonów

w tamtych latach nie znało lub słabo znało język polski. Po rocznym stażu rozpoczął pracę w Instytucie Zootechniki, w Zakładzie Żywienia Zwierząt, kierowanym przez prof. dr. Rajmunda Rysia. Z Instytutem Profesor związał całe swoje życie zawodowe i karierę naukową. Zaczynał od pracy asystenta w Zakładzie Doświadczalnym Brzezie koło Krakowa. W międzyczasie został skierowany na szkolenie wojskowe do Rembertowa. Ukończył je w stopniu podporucznika piechoty. Współpracując z prof. dr. Rajmundem Rysiem, prowadził badania naukowe na trzodzie chlewnej, przetokowanych buhajkach i krowach mlecznych. Jego zainteresowania naukowe szły w kierunku żywienia drobiu, w tym kur niosek i kurcząt rzeźnych, z mocną podbudową fizjologiczną obu zagadnień. Rozbudowa zaplecza badawczego w Brzeziu wychodziła naprzeciw Jego oczekiwaniom, tam znalazł miejsce swojej pracy i tam rozwijał swoje zainteresowania. W 1970 r. założył Pracownię Drobiu i Zwierząt Laboratoryjnych, rozpoczynając prace eksperymentalne na kurczętach rzeźnych, kurach i szczurach. Badania naukowe prof. dr. hab. Jerzego Koreleskiego obejmują pełne spektrum zagadnień, stosownie do okresu, w którym przyszło mu żyć i działać. Badania dotyczyły wartości pokarmowej pasz dla drobiu, w tym białka ziemniaka, kryla arktycznego, kleju kostnego, drożdży paszowych, suszu z lucerny, kazeiny, mączek zwierzęcych i rybnych i wielu innych. Były to lata głębokiego deficytu białka paszowego i braku środków finansowych na jego import. Decyzje o rozwoju produkcji kurcząt rzeźnych pogłę-

biały ten deficyt. Dalsze prace zmierzały do opracowania receptur mieszanek paszowych dla drobiu, uzupełnianych krystalicznymi aminokwasami. Prowadzono badania nad strączkowymi roślinami gruboziarnistymi i ich przydatnością dla drobiu, a także śrutą rzepakową poekstrakcyjną. Oceniano efektywność enzymów paszowych, w tym fitazy, w uwalnianiu nisko przyswajalnego fosforu ze zbóż paszowych i śrut wysokobiałkowych. Sporo uwagi poświęcono badaniom niedoboru sodu w mieszankach paszowych dla drobiu po wycofaniu mączek rybnych z receptur paszowych. Po 1990 r., w sytuacji dostępności wszelkich materiałów paszowych, prof. dr hab. Jerzy Koreleski podjął badania nad polepszeniem walorów dietetycznych produktów drobiowych, wzbogaceniu jaj i mięsa w substancje przeciwutleniające. Wiele uwagi poświęcił kwestii wytrzymałości skorup jaj. W ostatnich latach zainicjował i uczestniczył w badaniach nad produktami ubocznymi wytwarzania biopaliw w żywieniu drobiu. Wyniki Jego badań naukowych wzbogacały wiedzę zootechniczną i inspirowały innych do podejmowania podobnych przedsięwzięć.

Prof. dr hab. Jerzy Koreleski posiada jeden z największych dorobków naukowych w Instytucie Zootechniki PIB. Jest autorem ponad 200 prac naukowych, z czego znaczna część opublikowana została w renomowanych czasopiśmie drobiarskich zagranicznych, a ponadto 17 pozycji podręcznikowych, ponad 140 komunikatów i doniesień naukowych, 82 artykuły popularnonaukowe, około 30 broszur i instrukcji upowszechnieniowych oraz około 50 recenzji na stopnie i tytuły naukowe. Posiada jeden z największych w naszej dyscyplinie wskaźników cytowań i h-index w bazie Web of Knowledge.

Profesor był znakomitym wykładowcą i instruktorem. Przez wiele lat był członkiem Rady Naukowej Instytutu, sekcji produkcji zwierzęcej KBN, rad nadzorczych zakładów doświadczalnych, członkiem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, Komisji Oceny Pasz przy Ministrze Rolnictwa, Polskiego Oddziału Towarzystwa Wiedzy Drobiarskiej (WPSA), Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN. Był członkiem Komisji Nauk Rolniczych PAN w Krakowie, członkiem Komitetu Technicznego Polskiego Komitetu Normalizacyjnego oraz Lokalnej Komisji Etycznej w Krakowie. Doskonale pamię-

tamy jego aktywność w obronach prac doktorskich i habilitacyjnych. Jako ekspert FAO w 1988 r. realizował misję w Laosie, którą wspominał jako okres interesującego rolnictwa tropikalnego, odmiennej kultury i zwyczajów mieszkańców. Był obiektywnym recenzentem rozpraw naukowych i czasopism zootechnicznych oraz drobiarskich, promotorem rozpraw doktorskich i opiekunem habilitantów. Przez wiele lat pełnił funkcję Przewodniczącego Rady Redakcyjnej czasopisma „Wiadomości Zootechniczne” oraz członka Rady Redakcyjnej „Roczników Naukowych Zootechniki”.

W uznaniu swoich zasług wielokrotnie był odznaczany, w tym Nagrodą I Stopnia Ministra Rolnictwa, Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi RP, odznaczeniami Zasłużony dla IZ, Medalem 50-lecia IZ oraz Zasłużony dla Rolnictwa. Był jednym z założycieli Wolnych Niezależnych Związków Zawodowych „Solidarność” w Instytucie Zootechniki PIB i do końca aktywnym ich uczestnikiem. Urodził się w wolnej Polsce, lecz Jej nie pamiętał. Nigdy nie zwątpił, że kiedyś Ona powróci.

Prof. dr hab. Jerzy Koreleski nie zamykał się wyłącznie w sferze zainteresowań zawodowych. uprawiał turystykę pieszą oraz jeździł konno. Z rozbawieniem wspominał przewrotek przez głowę hucułki w czasie jednego z rajdów konnych w Zakładzie Doświadczalnym Odrzechowa. Był osobą taktu i wysokiej kultury. Aby nikogo nie urazić, niełatwo wyrażał swoje opinie o innych. Słuchał muzyki kompozytorów romantycznych i próbował sił w pisaniu wspomnień oraz nowel. Dużą satysfakcję przynosiły mu zabawy z wnukiem – wspólne czytanie, podglądanie i objaśnianie zjawisk przyrody oraz majsterkowanie. Był osobą cenioną, lubianą i bardzo szanowaną, tak przez podwładnych, jak i przełożonych, a przy tym był skromny, życzliwy i o dużej kulturze osobistej. Takim był i takim go zapamiętamy. Człowiek żyjąc na ziemi zostawia ślady. Profesor Jerzy Koreleski śladów zostawił wiele. Rozsiane są one w wielu bibliotekach, krajowych i zagranicznych. Jest niezwykle istotne, aby jego wychowankowie i inni tymi śladami podążali. Prof. dr hab. Jerzy Koreleski był dla nas niezastąpionym wzorem naukowca, współpracownika, obywatela i człowieka.

prof. dr hab. Franciszek Brzóska